

Nr 6.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 30 januari 1948 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 63, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus; samt

2) förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 27 mars 1942 (nr 134) om viss tillämpning i fråga om kött av älg med flera djur av lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m.

Lagförslagen äro av följande lydelse.

Lag om ändring i lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus.

Härigenom förordnas, att 2 § 3 mom., 3 § 1 och 2 mom., 5 § 2 mom., 8 § 1 mom. samt 9 § lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

2 §.

3 mom. I samhälle med köttbesiktningstväng skola genom samhällets försorg och på dess bekostnad finnas anställt nödigt antal besiktningsveterinärer och vara vidtagna de övriga åtgärder, som erfordras för att köttbesiktning inom samhället må kunna äga rum utan större vare sig tidsutdräkt eller annan olägenhet, *Konungen dock obetaget att, där den för sam-*

(Föreslagen lydelse.)

2 §.

3 mom. I samhälle med köttbesiktningstväng skola genom samhällets försorg och på dess bekostnad finnas anställt nödigt antal besiktningsveterinärer och vara vidtagna de övriga åtgärder, som erfordras för att köttbesiktning inom samhället må kunna äga rum utan större vare sig tidsutdräkt eller annan olägenhet, *veterinärstyrelsen dock obetaget att, där*

¹ Senaste lydelse av 8 § 1 mom. se SFS 1940:124.

(Gällande lydelse.)

hället erforderliga besiktningen finnes kunna utan olägenhet verkställas inom annat eller andra samhällen eller i kontrollslakteri, varom stadgas i 9 §, medgiva befrielse från skyldighet, som här avses. Vad nu sagts om samhälle skall jämväl hava avseende å kommun.

Har köttbesiktningstvång — — — vidare gällande.

3 §.

1 mom. Slakthustvång innefattar — — — slakthustvånget omfattar.

Slakthustvång må beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus enligt av [medicinalstyrelsen]¹ efter Konungens befallningshavandes hörande, gillad plan blivit uppfört och efter av [medicinalstyrelsen]¹ föranstaltad avsyning godkänt, samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga skötsel äro nödiga. Därest köttbesiktningstvång för stad eller det område därav, inom vilket slakthustvång är avsett att införas, icke redan är gällande, skall köttbesiktningstvång i samband med slakthustvång införas. Innefattar beslutet inrättande av slakthus utom stadens område, varde beslutet i denna del underställt *Konungens* prövning.

Förbud, varom — — — offentliga slakthuset.

2 mom. Till människoföda — — — 9 §.

Vad i — — — där besiktigas.

Konungen kan, om till följd av ogynnsamma transportförhållanden eller eljest synnerliga skäl därtill

(Föreslagen lydelse.)

den för samhället erforderliga besiktningen finnes kunna utan olägenhet verkställas inom annat eller andra samhällen eller i kontrollslakteri, varom stadgas i 9 §, medgiva befrielse från skyldighet, som här avses. Vad nu sagts om samhälle skall jämväl hava avseende å kommun.

Har köttbesiktningstvång — — — vidare gällande.

3 §.

1 mom. Slakthustvång innefattar — — — slakthustvånget omfattar.

Slakthustvång må beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus enligt av veterinärstyrelsen, efter Konungens befallningshavandes hörande, gillad plan blivit uppfört och efter av veterinärstyrelsen föranstaltad avsyning godkänt, samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga skötsel äro nödiga. Därest köttbesiktningstvång för stad eller det område därav, inom vilket slakthustvång är avsett att införas, icke redan är gällande, skall köttbesiktningstvång i samband med slakthustvång införas. Innefattar beslutet inrättande av slakthus utom stadens område, varde beslutet i denna del underställt *veterinärstyrelsens* prövning.

Förbud, varom — — — offentliga slakthuset.

2 mom. Till människoföda — — — 9 §.

Vad i — — — där besiktigas.

Veterinärstyrelsen må, om till följd av ogynnsamma transportförhållanden eller eljest synnerliga skäl därtill

¹ Numera veterinärstyrelsen, se SFS 1947:207.

(Gällande lydelse.)

äro, medgiva ytterligare undantag från stadgandet i första stycket i den utsträckning och på de villkor, som med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt.

5 §.

2 mom. Vid annan besiktning enligt denna lag skall *undersökning av besiktningsveterinär anställas* å minst halv kropp, som dock beträffande häst eller större nötkreatur än kalv kan vara delad i fram- och bakdelspart.

8 §.

1 mom. För köttbesiktning, anställd på grund av 2 §, för sådan behandling av kött, som omförmäles i 6 § 2 mom., samt för begagnande av offentligt slakthus, varom i 3 § sägs, äger samhället eller kommunen uppbära avgifter enligt taxa, som *Konungen* fastställer. Sådan taxa skall beträffande andra avgifter än för begagnande av offentligt slakthus fastställas för minst ett år i sänder. Förslag till taxa avgives, i fråga om köttbesiktning och sådan behandling, som ovan sägs, av hälsovårdsnämnden eller särskild myndighet, under vars inseende köttbesiktningen är ställd, efter hörande av hushållningssällskapets förvaltningsutskott, samt, i fråga om begagnande av offentligt slakthus, av slakthusets styrelse. Avgifterna må ej sättas högre än som kan anses erforderligt till täckande av kostnaderna under taxans giltighetstid för köttets besiktning jämte stämpling eller märkning samt

(Föreslagen lydelse.)

äro, medgiva ytterligare undantag från stadgandet i första stycket i den utsträckning och på de villkor, som med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt.

5 §.

2 mom. Vid annan besiktning enligt denna lag skall *besiktningsveterinär anställa undersökning* å minst halv kropp, som dock beträffande häst eller större nötkreatur än kalv kan vara delad i fram- och bakdelspart.

Veterinärstyrelsen äger, då särskilda förhållanden därtill föranleda, medgiva undantag från vad i första stycket föreskrivits.

8 §.

1 mom. För köttbesiktning, anställd på grund av 2 §, för sådan behandling av kött, som omförmäles i 6 § 2 mom., samt för begagnande av offentligt slakthus, varom i 3 § sägs, äger samhället eller kommunen uppbära avgifter enligt taxa, som *veterinärstyrelsen* fastställer. Sådan taxa skall beträffande andra avgifter än för begagnande av offentligt slakthus fastställas för minst ett år i sänder. Förslag till taxa avgives, i fråga om köttbesiktning och sådan behandling, som ovan sägs, av hälsovårdsnämnden eller särskild myndighet, under vars inseende köttbesiktningen är ställd, efter hörande av hushållningssällskapets förvaltningsutskott, samt, i fråga om begagnande av offentligt slakthus, av slakthusets styrelse. Avgifterna må ej sättas högre än som kan anses erforderligt till täckande av kostnaderna under taxans giltighetstid för köttets besiktning jämte stämpling eller märkning samt

(Gällande lydelse.)

ovanberörda behandling och, där fråga är om begagnande av offentligt slakthus, till täckande jämväl av kostnaden för slakthusets förvaltning och underhåll jämte skälig ränta å anläggningskapitalet. Ej heller må avgifterna för besiktning och behandling, varom ovan sägs, fastställas till högre belopp än som *motsvarar* de avgifter, vilka under det närmast före *taxans* fastställande tilländalupna kalenderåret i medeltal erfordrats inom samhällen och kommuner med köttbesiktningstvång i riket.

9 §.

Kött av — — — offentligt slakthus.

Ej må lagens bestämmelser utgöra hinder för *Konungen* att, om i stad med slakthustvång det offentliga slakthuset icke är tillfyllest för ortens behov, medgiva, att nedslaktning av djur av de slag, som äro nämnda i 2 §, må i staden verkställas, förutom i det offentliga slakthuset, jämväl i kontrollslakteri.

Är beredning — — — denna lag.

Utan hinder — — — ur riket.

(Föreslagen lydelse.)

ovanberörda behandling och, där fråga är om begagnande av offentligt slakthus, till täckande jämväl av kostnaden för slakthusets förvaltning och underhåll jämte skälig ränta å anläggningskapitalet. Ej heller må avgifterna för besiktning och behandling, varom ovan sägs, fastställas till högre belopp än som *angivas i en av Konungen fastställd maximitaxa*. *Sistnämnda taxa skall motsvara* de avgifter, vilka under det närmast före *dess* fastställande tilländalupna kalenderåret i medeltal erfordrats inom samhällen och kommuner med köttbesiktningstvång i riket.

9 §.

Kött av — — — offentligt slakthus.

Ej må lagens bestämmelser utgöra hinder för *veterinärstyrelsen* att, om i stad med slakthustvång det offentliga slakthuset icke är tillfyllest för ortens behov, medgiva, att nedslaktning av djur av de slag, som äro nämnda i 2 §, må i staden verkställas, förutom i det offentliga slakthuset, jämväl i kontrollslakteri.

Är beredning — — — denna lag.

Utan hinder — — — ur riket.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 27 mars 1942 (nr 134) om viss tillämpning i fråga om kött av älg med flera djur av lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m.

Härigenom förordnas, att 1 § förordningen den 27 mars 1942 om viss tillämpning i fråga om kött av älg med flera djur av lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m. skall erhålla följande ändrade lydelse.

(Gällande lydelse.)

1 §.

Vad i lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus stadgas rörande besiktningstvång i fråga om kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst eller vara beredd av kött av sådant djur skall, därest Kungl. Maj:t ej annorlunda förordnar, inom område, där dylikt besiktningstvång gäller, hava avseende jämväl å kött av älg, björn, vildsvin, räv eller grävling eller vara beredd av kött av dessa djur. Till kött räknas härvid icke allenast kött i vanlig bemärkelse utan även blod samt andra till människoföda användbara delar av nämnda djur. För besiktning av kött och för sådan behandling därav, som avses i 6 § 2 mom. nyssnämnda lag, skall utgå avgift enligt de grunder, som å den plats, där besiktningen eller behandlingen sker, gälla enligt *av Kungl. Maj:t* fastställd taxa,

a) då fråga är om kött av älg och björn, för besiktning och behandling av kött av storboskap,

b) då fråga är om kött av vildsvin, för besiktning och behandling av kött av svin, samt

(Föreslagna lydelse.)

1 §.

Vad i lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus stadgas rörande besiktningstvång i fråga om kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst eller vara beredd av kött av sådant djur skall, därest Kungl. Maj:t ej annorlunda förordnar, inom område, där dylikt besiktningstvång gäller, hava avseende jämväl å kött av älg, björn, vildsvin, räv eller grävling eller vara beredd av kött av dessa djur. Till kött räknas härvid icke allenast kött i vanlig bemärkelse utan även blod samt andra till människoföda användbara delar av nämnda djur. För besiktning av kött och för sådan behandling därav, som avses i 6 § 2 mom. nyssnämnda lag, skall utgå avgift enligt de grunder, som å den plats, där besiktningen eller behandlingen sker, gälla enligt *vederbörligen* fastställd taxa,

a) då fråga är om kött av älg och björn, för besiktning och behandling av kött av storboskap,

b) då fråga är om kött av vildsvin, för besiktning och behandling av kött av svin, samt

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

c) då fråga är om kött av räv och grävling, för besiktning och behandling av kött av spädgris.

c) då fråga är om kött av räv och grävling, för besiktning och behandling av kött av spädgris.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande de skäl, som utöver vad i det följande angivits anförts till stöd för förslagen, får utskottet hänvisa till propositionen.

I samband med de nu aktuella decentraliseringssträvandena inom statsförvaltningen har det för jordbruksdepartementets vidkommande bland annat syntts lämpligt att undersöka, huruvida ej beslutanderätten i vissa av de ärenden, som enligt lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus och därmed sammanhängande författningar skola avgöras av Kungl. Maj:t, kan överflyttas på underordnad myndighet.

Denna fråga har i viss utsträckning berörts redan av medicinalstyrelseutredningen i dess den 5 februari 1946 avgivna betänkande angående den centrala organisationen av det civila medicinal- och veterinärväsendet (SOU 1946: 20). En promemoria i frågan har därefter upprättats inom jordbruksdepartementet.

Efter remiss ha yttranden över departementspromemorian avgivits av veterinärstyrelsen ävensom av styrelserna för Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund.

I departementspromemorian har anförts, att beslutanderätten i följande ärenden syntes böra överflyttas från Kungl. Maj:t till veterinärstyrelsen, nämligen 1) medgivande av undantag från den för samhälle med köttbesiktningstvång stadgade skyldigheten att ha köttbesiktningebyrå inrättad inom samhället (2 § 3 mom. första stycket); 2) prövning av beslut om införande av slaktshustvång, i vad sådant beslut innefattar inrättande av slakthus utom stadens område (3 § 1 mom. andra stycket); 3) medgivande av undantag från föreskriften, att till människoföda avsett färskt kött av nötkreatur, får, get, svin eller häst inom område, där slakthusstvång gäller, icke får saluhållas, utbjudas, användas eller förvaras på visst sätt, med mindre djuret slaktats i offentligt slakthus eller i kontrollslakteri (3 § 2 mom. tredje stycket); 4) fastställande av taxa för köttbesiktning, för viss behandling av kött ävensom för begagnande av offentligt slakthus inom område där slakthusstvång gäller (8 § 1 mom.); samt 5) medgivande i visst fall till nedslaktning i kontrollslakteri (9 § andra stycket). Ett genomförande av dessa förändringar förutsatte, enligt vad i promemorian uttalats, ändringar även i förordningen den 27 mars 1942 (nr 134) om viss tillämpning av nyssnämnda lag i fråga om kött av älg med flera

djur ävensom i kungörelsen den 30 november 1934 (nr 558) om besiktning och stämpling av kött m. m. enligt lagen angående köttbesiktning och slakthus samt kungörelsen samma dag (nr 563) angående kontroll vid utförsel av kött.

I de över promemorian avgivna yttranden a ha de i densamma framlagda förslagen tillstyrkts av veterinärstyrelsen samt lämnats utan erinran av styrelserna för Svenska stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund. Veterinärstyrelsen har i sitt yttrande även upptagit frågan om viss ändring av 5 § 2 mom. köttbesiktningsslagen, varigenom möjligheter skulle öppnas att besiktiga mindre del av djurkropp än där sägs.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sköld, har i ärendet anförde följande.

»De i departementspromemorian framlagda förslagen om överflyttning av beslutanderätten i vissa grupper av ärenden enligt köttbesiktningsslagen finner jag mig kunna biträda. Likaså tillstyrker jag veterinärstyrelsens hemställan om tillägg till 5 § 2 mom. nämnda lag. Frågan om de ändringar i vissa av Kungl. Maj:t utfärdade kungörelser, som kunna föranledas av de föreslagna ändringarna i köttbesiktningsslagen, torde jag längre fram få anmäla för Kungl. Maj:t.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till

1) lag om ändring i lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus; samt

2) förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 27 mars 1942 (nr 134) om viss tillämpning i fråga om kött av älg med flera djur av lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag, som huvudsakligen avse att från Kungl. Maj:t till veterinärstyrelsen överflytta beslutanderätten i vissa grupper av ärenden enligt köttbesiktningsslagen, tillstyrkas av utskottet. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 2 mars 1948.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Alfred Andersson, Nils Olsson, Hjalmar Nilsson och Jonsson; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Gustafson i Vimmerby, Ericsson i Sörsjön, Lundbom, Andersson i Surahammar, Gustafson i Dädesjö och Larsson i Karlstad.